

Nr 288.

Av herrar **Norman** och **Forslund**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om allmänna vägar m. m.*

Kungl. Maj:ts proposition nr 21 med förslag till lag om allmänna vägar innefattar, att köpingar och municipalsamhällen alltjämt skola ingå i landsbygdens vägdistrikt. Enligt vår uppfattning innebär detta, trots de jämkningar i väglagen som 1927 års lagtext utgör jämfört med tidigare lag, en orättvisa i form av en faktisk dubbelbeskattning, som en annan motion har velat undanröja genom yrkandet att dessa samhällen, i likhet med städerna skola vara väghållare inom sina områden. Då denna fråga vid flera tillfällen varit föremål för riksdagens prövning utan att bliva nöjaktigt löst, ha vi, trots att vi anse, att tiden nu är mogen för denna reform, som i ovan nämnda motion påyrkats och som enligt vår mening är den enda rationella lösningen av frågan, velat framlägga ett alternativt förslag, som skulle ge köpingar och därmed likställda samhällen någon rättvisa gentemot såväl vägdistrikt som städer.

Detta vårt förslag innefattar, att en viss del, lämpligen 50 % av från de samhällen på landet, för vilka stadsplanelagens bestämmelser angående stad äga tillämpning, till vägdistrikten influten vägskatt, av dessa restitueras till samhällena i fråga att ingå i deras resp. budgetstater för fullgörandet av de gatukostnader, de av stadsplanelagens bestämmelser äro skyldiga utföra utöver dem, som enligt den kungl. propositionen eller nu gällande lag skola bekostas av vägdistrikten.

I motionen II:248 vid 1922 års riksdag framfördes detta krav. Erfarenheten har visat, att den motivering, som motionen gav är riktig, och att den farhåga, som motionen uttryckte, att »samhällenas blivande ställning till distriktet i allt för hög grad gjorts beroende av dessas och länsstyrelsernas godtycke», ej saknat grund.

Inom ett vägdistrikt är en stad, hur obetydlig stadsbildningen än är, helt befriad från den allmänna vägbördan och får dessutom direkta bidrag av automobilskattemedel till sin väghållning, medan en köping i motsvarande läge under hela sin tillvaro fått med sina vägskatter svara för upp till 40 % av vägdistriktets skatteuppbörd, men har köpingen från distriktet endast återfått en bråkdel av den i köpingen utdebiterade vägskatten i form av underhåll av någon eller några genomfartsvägar, medan köpingen för gatukostnader, som lagen om fastighetsbildning i stad ålagt köpingen, fått av kommunalt utdebiterade medel årligen anslå stora belopp. Särskilt svår är i detta avseende ställningen för de nybildningar av dylika samhällen, som just genom stadsstadgarnas tillämpning och en i förväg skedd bebyggelse ställas inför skyldigheter, som de ekonomiskt ej mäktat fullgöra. Även ur skatteutjämnings synpunkt verkar köpingarnas nuvarande särställning för dem nedbry-

tande och åstadkommer ojämnheter i skattebördan för olika vägdistrikt, som ej kan försvaras. En köping inom ett vägdistrikt är för detta en god inkomstkälla, medan däremot en stad, vilken ju ej bidrager till väghållningen, genom sin existens d. v. s. sina tillfartsvägar, ger anledning till en ökad vägbörda för vägdistriktet, som omsluter staden.

Under förutsättning att ifrågavarande köpingar och municipalsamhällen ej medgivas vara väghållare inom sina områden, i den omfattning Kungl. Maj:ts proposition anger för denna stad, få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att till köping eller annat samhälle på landet, för vilket stadsplanelagens bestämmelser angående stad äga tillämpning, skall vägdistriktet restituera 50 % av från sådant samhälle influten vägskatt att användas till gatukostnader, som ej enligt lag bekostas av vägdistriktet.

Stockholm den 30 januari 1934.

David Norman.

Albert Forslund.